

ΠΟΛΥΣΧΙΔΗΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΦΕΛΗΣ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΝΟΠΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Του κ. **Κωνστ. ΓΕ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ**

Καθηγητού του Παντείου Πανεπιστ. Κοιν. Πολιτ. Επιστ.,
και του Πανεπιστ. Αθηνών (Επισκ.),
Ex Ch.L., U.L. Bruxelles, Ex Int. I.I.A.P., Paris

Χάριτι Θεία έχω την υψηλή τιμή να ομιλώ ενώπιόν Σας περί των Ενόπλων Δυνάμεων και της εθνοφελούς αποστολής των. Ο λόγος θα είναι ουνοπτιζός.¹

Από αμνημονεύτων χρόνων αναπτυχθέν το ελληνικό έθνος στη μικρή αυτή εσχατιά της Ευρώπης εξασφάλιζε ανέκαθεν την διά μέσου των αιώνων ύπαρξή του, χάρις στο αιώνιο αγωνιστικό του πνεύμα, χάρις στην αυτοθυσία των τέκνων του, χάρις στη πίστη του στα εθνικά ιδεώδη.

Καθ' ον χρόνον πανάρχαιοι πολιτισμοί και αυτοκρατορίες με γάλες ήρμισαν και παρήκμασαν και Λαοί, πολυπληθείς εξαφανίσθηκαν από το προσκήνιο της ιστορίας, το έθνος των Ελλήνων, παρά τις αντιξοότητες των καιρών, παρά τους περιστασιακούς εμπαιγμούς της Ειμαρμένης, παρά τις αναίτιες, πολλές φορές, πτώσεις, διεσώθη, μεγαλούργησε και συνεχίζει να συνεισφέρει τα μέγιστα στο κοινό καλό, στον ανθρώπινο πολιτισμό, στις ανθρώπινες αξίες.

Είναι αυτονόητο, ότι αυτό το μέγα επίτευγμα οφείλεται, πέραν των άλλων, και στην στρατιωτική του ισχύ και ακμή. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός, ότι οι έννοιες της στρατηγικής και της τακτικής είναι ελληνικής επινόησης και παγκόσμιες αποδοχής.

Όμως, παρά το γεγονός, ότι το ελληνικό πνεύμα υπήρξε ανέκαθεν εξόχως αγωνιστικό, σχεδόν ουδέποτε υπήρξε κατακτητικό: Η Ελληνική Φυλή ετέθη πάντοτε στην υπηρεσία του πνεύματος, πολέμησε κατά του βαρβάρου δεσποτισμού, υπερασπίσθηκε την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και εθυσιάσθη υπέρ της ελευθερίας και της ειρήνης.

Δεν είναι τυχαίο, ότι αυτή η Φυλή προσέφερε στην Ανθρωπότητα την Ιλιάδα και την Οδύσσεια του Ομήρου, που, εξ άλλης πλευράς, συνιστούν το αρχαιότερο μνημείο περί της πολεμικής δραστηριότητας των Ελλήνων, εγέννησε τον Μιλτιάδη, τον Θεμιστοκλή,

1. Λόγος εκφωνηθείς εν Αθήναις κατά την ημέρα εορτασμού της Ημέρας των Ενόπλων Δυνάμεων ενώπιον της Πολιτικής και Στρατιωτικής Ηγεσίας της Χώρας.

τον Λεωνίδα, τον Φίλιππο, τον Αλέξανδρο, τον Κωνσταντίνο Παλαιολόγο, τους ήρωες του 1821 μ.Χ., τους Ήρωες των μετέπειτα χρόνων, τους υπέροχους Μαχητές του 1940 μ.Χ., αλλά και τους υπέροχους Φιλοσόφους, Ποιητές, Καλλιτέχνες.

Δεν θα καταχρασθώ του χρόνου σας και θα αναφερθώ επιγραμματικώς σε τρεις προσωπικότητες εξ αυτών, όλως ενδεικτικώς:

Ο Μιλτιάδης κατά την μάχη του Μαραθώνος, 12 Σεπτεμβρίου 490 π.Χ., αμυνόμενος υπέρ των πατριών εδαφών ετροποποίησε την έως τότε ομοιόμορφη διάταξη μάχης και «έταξε το μεν κέντρον επ' ολίγων ζυγών, τα δε κέρατα επί πολλαπλών ζυγών (ίσως 20)».

Το καινοφανές της ενέργειας, όπως αναφέρει ο Ηρόδοτος, εξέπληξε τους Πέρσες, οι οποίοι θεώρησαν τους Έλληνες παράφρονες.

Όμως, είναι ο Μιλτιάδης ο νικητής και τον σπουδαίο ελιγμό του θα επαναλάβουν αιώνες μετά ο Αννίβας στις Κάννες και ο Αϊζενχάουερ στις μάχες της Γαλλίας, καθώς και δεκάδες άλλοι Στρατηγοί.

Ο Λεωνίδας και οι συν αυτό κατέλιπαν σε ολόκληρη την Ανθρωπότητα, με την πρωτοφανή αυτοθυσία τους κατά την μάχη των Θερμοπυλών του έτους 480 π.Χ. το ευγενέστερο πρότυπο εκτέλεσης άνωθεν δοθείσης στρατιωτικής εντολής, καταστάντες αιώνια φωτεινά μετέωρα.

Ο πατήρ του Μεγάλου Αλεξάνδρου Φίλιππος εφήρμοσε, πρώτος αυτός, το σύστημα των μονίμων Στελεχών του Στρατού και καθιέρωσε το πρώτο πλέγμα προαγωγών κατ' εκλογήν και κατ' αρχαιότητα, καταστάς πρόδρομος όλων των θεωριών και των πρακτικών οργάνωσης εθνικού στρατού.

Κυρίες και Κύριοι,

Επειδή κατά Θουκυδίδη (Ιστ. Α' 122): «...Ήμιστα γαρ πόλεμος επί ρητοίς χωρεί, αὐτὸς δὲ ἀφ' αὐτοῦ τα πολλὰ τεχνάται πρὸς τὸ παρατυγχάνον...», η συγκρότηση και κατά την σύγχρονη εποχή ισχυρών Ενόπλων Δυνάμεων είναι υπέρ το δέον επιβεβλημένη, δεδομένου, ότι το καθεστώς ασφαλείας επί διεθνούς επιπέδου έχει μεταβληθεί ριζικώς, εκ πολλών αιτιών (τρομοκρατία, τοπικές συρράξεις κ.ά.).

Αλλά, οι Ένοπλες Δυνάμεις της σήμερον, πέραν των παραδοσιακών χαρακτηριστικών τους, γίνονται πιο ευέλικτες, πιο αποτελεσματικές, πιο σύγχρονες η δε Πολιτεία είναι συνεπής αρωγός με ποικίλους τρόπους, βλ. π.χ. την πρόσφατη προμήθεια των φρεγατών FREMM, εξοπλισμένων με SCALP NAVALE κ.ά.

Παραλλήλως, και εξ άλλης πλευράς, οι Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις έχουν επιφορτισθεί και με άλλους ρόλους και καθήκοντα, όπως η «παραγωγή» κοινωνικού και ανθρωπιστικού έργου, η «εμπλοκή» τους σε διεθνείς δραστηριότητες κ.ά..

Δεν θα αναφερθώ εκτενώς στην αποστολή, των Ενόπλων Δυνάμεων, η οποία συνίσταται σε αποτροπή κάθε μορφής απειλής, πρόκλησης, ένοπλης επίθεσης κατά της Χώρας μας, υποστήριξη και προώθηση εθνικών συμφερόντων, συνεχή ισχυροποίηση της αποτρεπτικής μας δυνατότητας, ούτε στα λαμπρά κατορθώματα, ούτε στην μετ' αυταπαρνήσεως εκτέλεση του καθήκοντος υπό των Στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και

των άλλων Στρατιωτών, Ναυτών και Σμηνιτών προς διαφύλαξη του πατρίου εδάφους, ούτε στις λαμπρές σελίδες δόξης, που έχουν προσθέσει με ιδρώτα και αίμα οι Ένοπλες Δυνάμεις της Χώρας κατά τους παρελθόντες και τους σύγχρονους καιρούς, προκαλέσασες τον παγκόσμιο θαυμασμό με το μέγεθος των πολεμικών κατορθωμάτων τους.

Όλοι παραμένουμε εнеοί και άφωνοι, όπως όλος ο κόσμος, προ του επιτελεσθέντος, ενίοτε με μηδαμινά μέσα, θαύματος.

Θα ήθελα, όμως, να μνημονεύσω ταχέως και συνοπτικώς τα εξής:

Επί του οικονομικού τομέως υπενθυμίζω τον αναδιανεμητικό ρόλο των Ενόπλων Δυνάμεων: όπου υπάρχει Στρατόπεδο, Ναυτική ή Αεροπορική Βάση, πέραν των συναισθημάτων ασφαλείας, σε ένα κόσμο ανασφαλή, οι Ένοπλες Δυνάμεις συμβάλλουν εκ του ασφαλούς και στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου κατά ποικίλους τρόπους, παραχωρούν πρώην στρατόπεδα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, δημιουργούν νέες θέσεις απασχόλησης κ.ά..

Επί του κοινωνικού τομέως, η προσφορά του Στρατού Ξηράς, του Πολεμικού Ναυτικού και της Αεροπορίας είναι πολλαπλή και πολύτιμη.

Χωρίς να θίγεται το επιχειρησιακό τους έργο οι Ένοπλες Δυνάμεις αναπτύσσουν δημιουργικές πρωτοβουλίες και δραστηριότητες στους τομείς της υγείας, της πρόνοιας, της παιδείας, του πολιτισμού, του αθλητισμού, (κατά προτεραιότητα σε ορεινές, προβληματικές και νησιωτικές περιοχές), και μέσω και της εκτέλεσης μικρών έργων υποδομής συμβάλλουν συστηματικώς και ανιδιοτελώς στην βελτίωση των όρων της καθημερινής ζωής των Πολιτών.

Έτσι, ο Στρατός Ξηράς κατασκευάζει αγροτικούς δρόμους, θέτει δωρεάν στην υπηρεσία των πολιτών κινητές ιατρικές μονάδες καθώς και χιλιάδες φιάλες αίματος, αλλά και Στρατιωτικούς Ιερείς για την τέλεση θείας λειτουργίας σε απομακρυσμένες περιοχές.

Το Πολεμικό Ναυτικό υδροδοτεί άνυδρα νησιά, συνδράμει τις Τοπικές Κοινωνίες, οργανώνει πολιτιστικές εκδηλώσεις, μεταφέρει ασθενείς, διασώζει κινδυνεύοντες, αλλά διασώζει και παραδοσιακούς λιθόχτιστους φάρους, σύμβολα της ναυτοσύνης της Φυλής μας.

Η Πολεμική Αεροπορία πραγματοποιεί εκατοντάδες αεροδιακομιδές, παρέχει υπηρεσίες έρευνας και διάσωσης κινδυνεύοντων ατόμων, διαθέτει Μονάδα Αεροπορικής Εξυπηρέτησης Δημοσίων Υπηρεσιών, διενεργεί αεροψεκασμούς.

Πέραν αυτών, οι Ένοπλες Δυνάμεις προσφέρουν στους Έλληνες Πολίτες και άλλες υπηρεσίες, μέσω της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού, της Υδρογραφικής Υπηρεσίας, της Υπηρεσίας Φάρων του Πολεμικού Ναυτικού, της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας, των Διευθύνσεων Ιστορίας Στρατού, Ναυτικού και Πολεμικής Αεροπορίας.

Εκτός όλων αυτών, οι Ένοπλες Δυνάμεις καθίστανται συνεχώς πλέον «ανθρωποκεντρικές» και εν καιρώ ειρήνης.

Υπενθυμίζονται εδώ πρόσφατες ρυθμίσεις, όπως:

Η επιλογή των Στρατευομένων και η τοποθέτησή τους σε Όπλα, Σώματα και Ειδικότητες γίνεται ισοτίμως με βάση τα οία δήποτε προσόντα τους: λαμβάνονται υπ' όψη τίτλοι σπουδών κ.ά..

Επί του τελευταίου υπενθυμίζεται, ότι ποσοστό στρατευομένων 10% κατέχει πτυχίο Πανεπιστημίου, 2,7% Μεταπτυχιακό Τίτλο και ποσοστό 4,6% πτυχίο ΤΕΙ.

Οι ειδικότητες διαμορφώνονται σε συνάρτηση με μελλοντικές πιστοποιήσεις της αγοράς εργασίας.

Παρέχεται η ευχέρεια φοίτησης Στρατευομένων σε Σχολεία δεύτερης ευκαρίας.

Λειτουργούν ήδη δύο Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης Στρατευομένων κ.ά.

Και ενώ αυτά προκύπτουν επί εσωτερικού πεδίου δεν παραγνωρίζονται οι Ευρωπαϊκές και εν γένει οι Διεθνείς υποχρεώσεις της Χώρας, όπου οι Ένοπλες Δυνάμεις με συνέπεια, αποφασιστικότητα, και αποτελεσματικότητα είναι δημιουργικώς παρούσες, προς επιβολήν της διεθνούς νομιμότητας.

Η Ελλάδα στηρίζει την πρωταρχική ευθύνη του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών για την διατήρηση της διεθνούς ασφαλείας και ειρήνης, ενώ τάσσεται υπέρ της ειρηνικής επίλυσης των διαφορών, μέσω των αρμοδίων Διεθνών Οργάνων, όπως και υπέρ της διμερούς και πολυμερούς συνεργασίας προς ανάπτυξη και σεβασμό των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Και υπενθυμίζεται εν προκειμένω, ότι οι Περιφερειακοί Οργανισμοί Ασφαλείας, όπως ετόνισε προσφάτως ο κύριος Υπουργός Εθνικής Άμυνας, δηλαδή η Ευρωπαϊκή Ένωση, το ΝΑΤΟ και ο ΟΑΣΕ είναι ζωτικής σημασίας για την ενίσχυση και συμπλήρωση του καθοριστικού ρόλου των Ηνωμένων Εθνών.

Πέραν όμως των κατά καιρούς εφαρμοζομένων διαρθρωτικών αλλαγών, και της υλικής διάστασης του πράγματος, οι Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις προς επιτέλεση του υψηλού καθήκοντος, με το οποίο τις έχει επιφορτίσει η Πατρίδα, διακατέχονται από όραμα, ενθουσιασμό, ηθικές αρχές, θέληση και εμμονή στην υλοποίηση του έργου τους, περιβεβλημένες πάντοτε από την αγάπη του Ελληνικού Λαού και την στήριξη της Πολιτείας.

Ακόμη, διαθέτουν ένα άλλο μοναδικό, ακαταμάχητο, αναντικατάστατο στοιχείο: τον Έλληνα Πολεμιστή, έμπλεω ήθους, αρετών, θάρρους, γενναιοψυχίας, τόλμης, μαχητικότητας, μεγαλοψυχίας, πίστης προς τα ιδανικά της Φυλής και τα θεία νάματα της Χριστιανικής Θρησκείας.

Ο Έλληνας δεν διστάζει, δεν κάμπτεται προ των κινδύνων και με αληθή διάθεση ανιδιοτελούς αυταπάρησης, ως άλλος ποιμήν της Ορθοδοξίας, «τίθισιν την ψυχήν αυτού» υπέρ πολλών, υπέρ βωμών, υπέρ εστιών, υπέρ ιδεωδών, υπέρ Πατρίδος, μαχόμενος, όταν χαλεποί καιροί το απαιτούν, «για του Χριστού την πίστη την αγία και της Πατρίδος την Ελευθερία», όπως ο Κυνάιγειρος, με όλα τα μέσα.

Εορτάζοντας σήμερα 21 Νοεμβρίου και τα Εισόδια της Θεοτόκου, ας ανακαλέσουμε στην μνήμη μας την συμπαράστασή της στους αγώνες του Έθνους.

Η Θεοτόκος κατά τους αγώνες του Έθνους δεν κρατεί ασπίδα, ως άλλοτε η προστάτιδα Αθηνά, ούτε δόρυ. Κρατεί τον Χριστόν, τον Σωτήρα του Ανθρώπινου Γένους. Και είναι Αυτή η άοπλος Θεοτόκος, υπέρμαχος Στρατηγός στις Πύλες της Πόλης των ονείρων του Γένους. Και είναι Αυτή, Εκείνη την οποία έβλεπε στον ύπνο του ο Γέρος του Μωριά, είναι Εκείνη, η οποία ήταν το ένσαρκο όραμα των Μαχητών του 1940 μ.Χ., είναι Εκείνη, προς την οποία προστρέχει ο ευσεβής Λαός μας, ως ύστατη καταφυγή του σε κρίσιμες ώρες.

Ως θύραθεν κοινωνός των σκέψεων και των ιδεών των Στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των εν στολή Ελλήνων Πολιτών, Σας παρακαλώ να δεχθείτε ως αληθή την διαβεβαίωσή μου, ότι οι Ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις είναι εδώ, δυνατές και έτοιμες για την προστασία και την προάσπιση των Εθνικών Ιδεωδών της Πατρίδας, της Ελληνικής Φυλής και των πανανθρώπινων Αξιών και Ιδανικών.

Αξιών και ιδανικών, που η Ελληνική Φυλή εμπνεύσθηκε για να χαρίσει στην Ανθρωπότητα, κτίζοντας Παρθενώνες και Αγιά Σοφίες, γεννώντας Στρατηγούς και Φιλοσόφους, Ικτίνους και Μεγαλέξανδρους, φωτισμένους Ιερείς και Δασκάλους, Γενναίους και

Πρώτες, πέραν του μέτρου των ανθρώπινων δυνατοτήτων.

Ως πολίτης δεχόμενος τα αγαθά, τα οποία παράγετε υπό συνθήκες δυσχερείς σε χαλεπούς καιρούς, Σας παρακαλώ Άνδρες και Γυναίκες των Ενόπλων Δυνάμεων, να δεχτείτε την έκφραση συναισθημάτων σεβασμού και την ταπεινή προτροπή να συνεχίσετε να προσφέρετε στο Λαό μας συναισθήματα ασφαλείας σε ένα σύγχρονο κόσμο εξόχως επιποφαλή...